

# TAFSİR

AKADEMİK DERGİ  
e-ISSN: 2792-078X

فقه التوحيد  
والتبليغ

CİLT/VOLUME:3 SAYI/ISSUE:1  
MAYIS/MAY, 2023

e-ISSN: 2792-078X

# Tafsir Dergisi

## Tafsir Journal

Cilt / Volume: 3

Sayı / Issue: 1

Mayıs / May 2023

### Tafsir Dergisi

e-ISSN: 2792-078X

Cilt: 3 Sayı: 1 (Mayıs 2023)

KAPSAM: Kur'an, Tefsir.

PERİYOT: Yılda 2 Sayı (Kasım ve Mayıs)

YAYIN DİLİ: Türkçe, İngilizce, Arapça

### Tafsir Journal

e-ISSN:2792-078X

Volume: 3 Issue: 1 (May 2023)

SCOPE: Qur'an, Commentary (Tafsir).

PERIOD: Biannually (November and May)

L. PUBLICATION: Turkish, English, Arabic

**Tafsir Dergisi, ulusal, bilimsel hakemli elektronik bir dergidir.**

**Tafsir Journal** is an national peer-reviewed academic e-journal published twice a year.

Makaleler, İngilizce başlık, öz (250-500 kelime), anahtar kelimeler (en az 5 kavram) ve ISNAD Atıf Sistemi'ne uygun olarak hazırlanan kaynakça içerir./Articles contain an English title, an abstract (250-500 words), keywords (at least 5 concepts) and a bibliography (with The ISNAD Citation Style).

Bu eser, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır

### YÖNETİM YERİ ve ADRESİ / EXECUTIVE OFFICE

Erciyes Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, 38030, Kayseri, TÜRKİYE  
Erciyes University, Faculty of Theology, 38030, Kayseri, TÜRKİYE  
erdoganp@erciyes.edu.tr  
Tel: 0-506 375 00 75

### SAHİBİ ve YAYINCI/ OWNER and PUBLISHER

**Prof. Dr. Erdoğan Pazarbaşı**, erdoganp@erciyes.edu.tr  
Erciyes University, Faculty of Theology, Kayseri, TÜRKİYE

### SORUMLU MÜDÜR / RESPONSIBLE MANAGER

**Prof. Dr. Hayati Aydın**, aydinhayati@yyu.edu.tr  
Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Theology, Van, TÜRKİYE

**YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ / EDITOR IN CHIEF**

**Dr. Öğr. Üyesi Zeki Keskin**, zekikeskin1974@hotmail.com  
Gaziantep Islam Science And Technology University Faculty of Islamic Sciences,  
Gaziantep, TÜRKİYE

**EDİTÖR / EDITOR**

**Dr. Öğr. Üyesi Zeki Keskin**, zekikeskin1974@hotmail.com  
Gaziantep Islam Science And Technology University Faculty of Islamic Sciences,  
Gaziantep, TÜRKİYE

**EDİTÖR YARDIMCILARI / EDITOR ASSISTANS**

**Doç. Dr. Mehmet Demirci**, hmehmetdemirci@hotmail.com  
Erciyes University, Faculty of Theology, Kayseri, TÜRKİYE  
**Dr. Öğr. Üyesi Fatih Özaktan**, fatihozaktan@hotmail.com  
Afyon Kocatepe University, Faculty of Islamic Sciences Afyonkarahisar, TÜRKİYE

**ALAN EDİTÖRLERİ / FIELD EDITORS**

**Doç. Dr. Harun ABACI**, harunabaci@pau.edu.tr  
Pamukkale University, Faculty of Theology Denizli, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Faruk Özdemir**, fozdemir@sinop.edu.tr  
Sinop University, Faculty of Theology, Sinop, TÜRKİYE

**YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD**

**Prof. Dr. Celil Kiraz**, ckiraz@uludag.edu.tr  
Bursa Uludağ University, Faculty of Theology, Bursa, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Mehmet Çiçek**, mehmet.cicek@kocaeli.edu.tr  
Kocaeli University, Faculty of Theology, Kocaeli, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Abdullah Kahraman**, a.kahraman69@hotmail.com  
Marmara University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Kerim Buladı**, kerim.buladi@istanbul.edu.tr  
İstanbul University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. İsmail Karagöz**, ismailkaragöz1954@gmail.com  
Düzce University, Faculty of Theology, Düzce, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. M. Akif Koç**, koc@divinity.ankara.edu.tr  
Ankara University, Faculty of Theology, Ankara, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Burhan Baltacı**, baltaci@kastamonu.edu.tr  
Kastamonu University, Faculty of Theology, Kastamonu, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Abdurrahman Candan**, abdurrahman.candan@hbv.edu.tr  
Ankara Hacı Bayram Veli University, Faculty of Theology, Ankara, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Muammer Erbaş**, muammer.erbas@deu.edu.tr  
Dokuz Eylül University, Faculty of Theology, İzmir, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Şaban Karasakal**, sabankarasakalibu.edu.tr  
Bolu Abant, İzzet Baysal University, Faculty of Theology, Bolu, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Aydın Temizer**, aydin73@gmail.com  
Marmara University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Muhammed Coşkun**, muhammed.coskun@marmara.edu.tr  
Marmara University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Muhammed Abay**, abay@marmara.edu.tr

Marmara University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Avnullah Ateş**, enes.ates@bileceik.edu.tr  
Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Islamic Sciences, Bilecik, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Ali Bulut**, alibulut@sdu.edu.tr  
Süleyman Demirel University, Faculty of Theology, Isparta, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Bilal Deliser**, bilaldeliser@cumhuriyet.edu.tr  
Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Theology, Sivas, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Mehmet Altuntaş**, mehmet.altuntas@yobu.edu.tr  
Yozgat Bozok University, Faculty of Theology, Yozgat, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Hatice Şahin**, hatice.sahin@omu.edu.tr  
On Dokuz Mayıs University, Faculty of Theology, Samsun, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Recep Demir**, recep.demir@omu.edu.tr  
On Dokuz Mayıs University, Faculty of Theology, Samsun, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Faruk Özdemir**, fozdemir@sinop.edu.tr  
Sinop University, Faculty of Theology, Sinop, TÜRKİYE

#### **DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD**

**Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat**, rektor@alparslan.edu.tr  
Muş Alparslan University, Faculty of Islamic Sciences, Muş, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. M. Halil Çiçek**, mhciçek@ybu.edu.tr  
Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Islamic Sciences, Ankara, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Zekeriya Pak**, zekeriyapak@ksu.edu.tr  
Kahramanmaraş University, Faculty of Theology, Kahramanmaraş, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Hidayet Aydar**, hidayet@istanbul.edu.tr  
İstanbul University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Ömer Çelik**, omer.celik@marmara.edu.tr  
Marmara University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Abdülaziz Hatib**, ahatip@marmara.edu.tr  
Marmara University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Necmettin Gökür**, ngokur@istanbul.edu.tr  
İstanbul University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Mevlüt Erten**, mevluterten@kku.edu.tr  
Kırıkkale University, Faculty of Islamic Sciences, Kırıkkale, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Talip Özdeş**, talip.ozdes@bozok.edu.tr  
Yozgat University, Faculty of Theology, Yozgat, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Abdülbaki Güneş**, abdulbakigunes@yyu.edu.tr  
Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Theology, Van/TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Hasan Keskin**, keskin@cumhuriyet.edu.tr  
Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Theology, Sivas, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Mehmet Ünal**, munal@ybu.edu.tr  
Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Islamic Sciences, Ankara, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Hüseyin Yaşar**, huseyin.yasar@usak.edu.tr  
Uşak University, Faculty of Islamic Sciences, Uşak, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Ali Akpınar**, aliakpınar@selcuk.edu.tr  
Necmettin Erbakan University, Faculty of Theology, Konya, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Zülfikar Durmuş**, zulfikardurmus@nevsehir.edu.tr  
Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Theology, Nevşehir, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Mesut Okumuş**, mesuto@ankara.edu.tr  
Ankara University, Faculty of Theology, Ankara, TÜRKİYE

**Prof. Dr. Remzi Kaya**, remzikaya5@yahoo.com  
Bursa Uludag University Faculty of Theology, Bursa, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Ömer Kara**, omer.kara@atauni.edu.tr  
Atatürk University, Faculty of Theology, Erzurum, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Ahmet K. Cihan**, akcihan@erciyes.edu.tr  
Erciyes University, Faculty of Theology, Kayseri, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. H. Kamil Yılmaz**, hasan.yilmaz@izu.edu.tr  
Sabahattin Zaim University, Faculty of Islamic Sciences, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Şamil Dağcı**, dagci@ankara.edu.tr  
Ankara University, Faculty of Theology, Ankara, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Ebu Bekir Kuzudişli**, bekir.kuzudisli@istanbul.edu.tr  
İstanbul University, Faculty of Theology, İstanbul, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. A. Saim Kılavuz**, askilavuz@uludag.edu.tr  
Bursa Uludag University, Faculty of Theology, Bursa, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Kenan Has**, haskenan1963@gmail.com  
Erciyes University, Faculty of Theology, Kayseri, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Celalettin Çelik**, celikc@erciyes.edu.tr  
Erciyes University, Faculty of Theology, Kayseri, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Şuayb Özdemir**, sozdemir@amasya.edu.tr  
Amasya University, Faculty of Theology, Amasya, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Hüseyin Peker**, huseyin.peker@giresun.edu.tr  
Giresun University, Faculty of Islamic Sciences, Giresun, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. Mustafa Ağırman**, magirman@atauni.edu.tr  
Atatürk University, Faculty of Theology, Erzurum, TÜRKİYE  
**Prof. Dr. İ. Hilmi Karşlı**, hilmikarsli@mynet.com  
**Prof. Dr. Abdurrahman Ateş**, abdurrahman.ates@inonu.edu.tr  
İnönü University, Faculty of Theology, Malatya, TÜRKİYE  
**Doç. Dr. Ali Öge**, alican\_042@hotmail.com  
Necmettin Erbakan University, Faculty of Theology, Konya, TÜRKİYE

#### **HAKEM KURULU / REFEREE BOARD**

Tafsir Dergisi, en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır. / Tafsir Journal uses double-blind review fulfilled by at least two reviewers. Referee names are kept strictly confidential.

#### **İNGİLİZCE DİL EDİTÖRÜ / ENGLISH LANGUAGE EDITOR**

**Ömer Faruk Şen**, omerr.f.sen@gmail.com

#### **ARAPÇA DİL EDİTÖRÜ / ARABIC LANGUAGE EDITOR**

**Öğr. Gör. Ahmet Ensar Kahraman**

Afyon Kocatepe Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi  
Afyon Kocatepe University Faculty of Islamic Sciences Afyonkarahisar/TÜRKİYE  
ahmetensar06417@gmail.com <https://orcid.org/0000-0001-6133-2509>

#### **FRANSIZCA DİL EDİTÖRÜ / FRENCH LANGUAGE EDITOR**

**Betül Demirel**, betuldemirel@outlook.com

# Tafsir Dergisi

Tafsir Journal

e-ISSN: 2792-078X

Cilt / Volume: 3

Sayı / Issue: 1

Mayıs / May 2023

## İÇİNDEKİLER / CONTENTS

---

### Editörden / From The Editor

Zeki Keskin

I

---

### Araştırma Makaleleri / Research Articles

---

**İbrahim Yıldız**

**Kur'an Bağlamında Ahirette Aile Birliği**

1-15

Family Unity in the Hereafter in the Context of the Qur'an

---

**Yusuf Ziya Kurtuluş**

**Şâzz Kırâatlerin Mahiyeti Ve Çeşitleri**

17-37

The Nature And Types Of Shâzz Qırâ'ats

---

**Ömer Faruk Şen**

**Ebu'l-A'lâ el-Mevdûdî Örneğinde "Siyasal Egemenliğin Sahipliği"  
Sorunsalı**

38-52

The Problematic of "Possession of Political Sovereignty" by the Example of Abu'l-A'la al-Mawdudi

---

**Zehra Özdemir**

**Abdürrezzâk el-Kâşânî'nin Te'vîl'âtü'l-Kur'ân Adlı Tefsiri'nde Vahdet-i  
Vücûda Delâlet Eden Âyetler Hakkında**

53-70

About the Verses Indicating Wahdat Al-Wujūd in 'abd Al-Razzāq Al-Kāshānī's  
Tafsir Ta'wilat Al-Qur'ān

---

**Mustafa Alkhedr**

**el-Hafâcî ve İnâyetü'l-Ķâđî ve Kifâyetü'r-Râzî Hâşiyesindeki Kur'ân  
İlimlerini Kullanım Metodu** 71-86

The Method Of Al-Hafaji That Used For The Sciences Of Qur'an In His Hashiye  
Which Called Enayat Al-Qadi And Kifayat Al-Radi

---

**Ahmet Emin Seyhan**

**Mehmet Görmez'in İdeolojik Sünnet ve Hadis Tartışmalarına Yaklaşımının  
Değerlendirilmesi (Sünnet ve Hadisi Anlama Kılavuzu Adlı Eseri Özelinde)** 87-101

An Assessment of Mehmet Görmez's Approach to the Ideological Discussions on  
Sunnah and Hadith (As Specific to his Work titled "Sunnah and Hadith Knowledge  
Guide")

---

Tafsir Dergisi

Journal of Tafsir

e-ISSN: 2792-078X

Cilt / Volume: 3 Sayı / Issue: 1 (Mayıs / May 2023)

<http://www.tafsirdergisi.com/index.php/tafsir/login>

Editörden / Editorial

Değerli okurlar!

Tafsir dergisinin dördüncü sayısını yayınlamaktan büyük bir mutluluk duymaktayız. Bu sayıya gönderilen makaleler, ön kontrol aşamasından geçirilmiş olup altı özgün çalışmayla yayın hayatına devam etmekteyiz. Dergimizi uluslararası indekslerde ve TrDizin’de taranması için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Dördüncü sayımızda dergiye ulaşan çalışmalardan ön kontrol ve hakem sürecini başarıyla geçen altı araştırma makalesi şunlardır. Doç. Dr. İbrahim Yıldız’ın Kur’an Bağlamında Ahirette Aile Birliği, Yusuf Ziya Kurtuluş’un Şâzz Kırâatlerin Mahiyeti Ve Çeşitleri Ömer Faruk Şen’in Ebu’l-A’lâ el-Mevdûdî Örneğinde “Siyasal Egemenliğin Sahipliği” Sorunsalı, Zehra Özdemir’in Abdürrezzâk el-Kâşânî’nin Te’vîl’âtü’l-Kur’ân Adlı Tefsiri’nde Vahdet-i Vücûda Delâlet Eden Âyetler Hakkında Mustafa Alkhedr’in el-Hafâcî ve İnâyetü’l-Ķâđî ve Kifâyetü’r-Râzî Hâşiyesindeki Kur’ân İlimlerini Kullanım Metodu, Doç. Dr. Ahmet Emin Seyhan’ın Mehmet Görmez’in İdeolojik Sünnet ve Hadis Tartışmalarına Yaklaşımının Değerlendirilmesi (Sünnet ve Hadisi Anlama Kılavuzu Adlı Eseri Özelinde).

Bu sayının yayınlanmasında katkısı olan yazarlarımıza, hakem ve danışma kurullarımıza teşekkür ediyoruz. Yine bu sayının çıkmasında ve derginin makale kabul edecek düzeye gelmesinde emeği geçen derginin sahibi Prof. Dr. Erdoğan Pazarbaşı, derginin sorumlu müdürü Prof. Dr. Hayati Aydın, editör Dr. Öğretim Üyesi Zeki Keskin, editör yardımcıları Doç. Dr. Mehmet Demirci, Dr. Öğretim Üyesi Fatih Özaktan, alan editörleri Doç. Dr. Faruk Özdemir, Doç. Dr. Harun Abacı, İngilizce dil editörü Ömer F. Şen, Arapça dil editöre Öğr. Gör. Ahmet Ensar Kahraman, Fransızca dil editörü Betül Demirel’den oluşan çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Bir sonraki sayımız, inşallah Kasım 2023 tarihinde yayınlanacaktır. Makale kabulüne Haziran 2023 tarihinden itibaren başlamış bulunmaktayız.

Editör

Dr. Öğretim Üyesi Zeki Keskin

Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

zekikeskin1974@hotmail.com